

IRAK: KÖPRÜDE MÜLTECİ DRAMI

28.04.2016

Deutsche Welle, 27 Nisan 2016

Irakın Anbar vilayetindeki çarpışmalar devam ediyor. IŞİDden kaçan Iraklılar canlarını kurtarmak için Bzebiz köprüsüne akın ediyorlar. Mülteci kamplarında su sıkıntısı çekiliyor.

Bağdat'tan Ramadi'ye gitmek için yolu uzatıp başkentin güneyinden dolaşmak gerekiyor. Çünkü Bağdat'ın hemen batısında IŞİD'in kontrol ettiği topraklar başlıyor. Fırat kıyılarındaki Ramadi'ye giden karayolunu kullananların cihatçı terör örgütünün eline düşmeyi göze alması gerekiyor.

Makine mühendisi Nazahr Ghazi erken kalkmış. Zamanında yola çıkmazsan, Bağdat'ın trafiğine takılır, saatlerce beklersin, diyor. Beş yıldır bir Alman sivil toplum örgütünde çalışan Ghazi, Anbar vilayetindeki hemşerileriyle ilgileniyor.

Ghazi Bzebiz köprüsüne doğru yol alıyor. Fırat üzerindeki bu köprü bir yıl önce IŞİD'in işgal ettiği vilayet merkezinden kaçan binlerce Iraklı'nın akınına uğramıştı.

Ramadi'ye dönüş

Ramadi'nin kurtarılmasından iki ay sonra kentliler evlerine dönmeye başladılar. Uluslararası Göç Örgütü'nün verilerine göre (IOM) 280 bin Ramadilinin 71 bin kadarı dönmüş. Ama köprü insan almıyor. Ramadi'den kaçış yeniden başlamış.

Sayıları 4,3 milyonu bulan ülke içindeki mültecinin yüzde 43'ü bu vilayetten geliyor. Sadece mart ayında 50 bin kişi daha evini terk etmiş. Anbar'da hükümet kuvvetleriyle IŞİD arasında başlayan çarpışmalar yüzünden Ramadi'nin batısındaki küçük yerleşimlerden kaçanların sayısı da 30 bini buluyor.

İki bölgede IŞİD militanlarına karşı hükümet kuvvetleri, milis grupları ve uluslararası terörle mücadele koalisyonu tarafından büyük taarruz başlatıldı. Ramadi, Salahaddin, Samarra ve Tikrit'te cereyan eden çarpışmalarda Bzebiz köprüsü stratejik konumu bakımından önemli rol oynuyor. Geçici yüzer köprü Bağdat ile Anbar vilayeti arasındaki sınırı oluşturuyor. Daha sağlam olması planlanan ikinci köprünün inşası devam ediyor.

Mülteciler güvende değil

Sadece başkente giriş izni olan ya da kendine kefil bulanların köprüden geçmesine izin veriliyor. Nazahr Ghazie, Irak Yeniden İmar Programı'nda görevli olduğu için köprüden geçebiliyor. Bu kuruluş Almanya'nın yardımıyla Bzebiz köprüsünün karşı yakasındaki mültecilerin temiz su

ihtiyacını karşılıyor.

Anbar'daki gelişmeler Birleşmiş Milletleri endişelendiriyor. BM insani yardım koordinatörü Lise Grande binlerce Iraklı'nın aylarca Heet yerleşiminde mahsur kaldıktan sonra kentten kaçmaya çalıştığını ve kendilerine ulaşamadıkları Heetlilerin güvenliğinden endişe duyduklarını anlatıyor. Iraklı aileler, kapasitesinin üzerinde mültecinin sığındığı kamplarda kalacak yer arıyorlar.

Makine mühendisi Ghazi de Heetli. 27 yaşındaki Ghazi'nin evini IŞİD karargâh olarak kullanıyordu. Genç mühendis evinin IŞİD militanlarından temizlendiğini öğreniyor. Ancak çarpışmaların devam ettiği Heet'teki durumu tam olarak öğrenebilmek mümkün olmuyor.

Nehrin karşı yakasındaki beyaz kamp' uzaktan görülebiliyor. Ghazi Bzebiz köprüsündeki ilk mülteci kampının burada kurulduğunu ve beyaz çadırlarında 1.500 kişinin yaşadığını anlatıyor.

Beyaz kamp' Ghazi'nin çalıştığı yardım kuruluşu tarafından hazırlanmış. Şimdiye kadar bölge kentlerle kamplarda toplam 20 içme suyu tesisi kurulmuş. Irak Yeniden İmar Programı bölgede su kuyuları açıyor, çeşmeler yapıyor ve tesisat ihtiyacını karşılıyor.

Temiz su, az yemek

Nazahr Ghazi günde 20 bin 500 litre içme suyu dağıttıklarını anlatıyor. Bu proje Almanya tarafından 500 bin Euro'luk yardımla destekleniyor. Ghazi her mülteciye günde 20 litre su vermeyi planladıklarını ancak sayının artması nedeniyle miktarı azaltmak zorunda kaldıklarını anlatıyor.

Suya kavuşanlar, bu nimetin kıymetini iyi biliyor. Elindeki plastik kovayla dev su bidonu önünde sıra bekleyen bir kadın temiz içme suyu için müteşekkir olduklarını belirtiyor ve ekliyor: Eskiden su kamyonlarla gelirdi. Kirli ve mikroplu olduğu için herkes ishal olurdu.

İçme suyu sıkıntısı olmamasına rağmen kamptaki gerginlik sürüyor. Bzebiz köprüsünün başında bekleyen bir genç, Her problem içme suyu gibi halledilmiş olsa ne iyi olurdu, diyor. Genç Iraklı yemek sıkıntısı çektiklerini, porsiyonların küçüldüğünü, bazılarının iltimas geçildiğini, çadırların da yetersiz kaldığını anlatıyor. Ama Ramadi'ye dönmeyi o da düşünmüyor. IŞİD ile mücadele henüz bitmedi. Yeniden kaçmak zorunda kalmak istemiyorum, diyor.

Kaynak/Source: